

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

e -δησεόγραμμα

Οκτώβριος-Νοέμβριος 2005

Τεύχος 21-22

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Περιεχόμενα

Τα Νέα του ΕΛΙΝΥΑΕ	4
Νομοθετικά Νέα	8
Εργασιακά Νέα	8
Ευρωπαϊκά Νέα	9
Διεθνή Νέα	11
Συνέδρια	14
Βιβλιογραφία	16
Ιστορικό e-ηλεκτρονικό αρχείο	17
Ομάδα εργασίας	18

REACH: Προστασία των καταναλωτών χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στην χημική βιομηχανία

Με την έγκριση από τους ευρωβουλευτές του νομοθετικού πακέτου REACH έγινε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το πρώτο βήμα ενός νομοθετικού μαραθωνίου (18/11/2005). Οι φόβοι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων εισακούστηκαν από τους ευρωβουλευτές, οι οποίοι μείωσαν τις υποχρεώσεις που επιβάλλονταν στον χημικό τομέα, διατηρώντας παράλληλα τις

απαιτήσεις ασφαλείας για τις πιο επικίνδυνες ουσίες, γεγονός που θα ωφελήσει το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.

Με 407 ψήφους υπέρ, 155 κατά και 41 αποχές το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το REACH (αγγλικό ακρωνύμιο για τις λέξεις Καταχώριση, Αξιολόγηση και Αδειοδότηση Χημικών), όπως αυτή τροποποιήθηκε από τους ευρωβουλευτές. Πριν από την τελική ψηφοφορία ο εισηγητής και εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων έλαβαν τον λόγο για να τοποθετηθούν επί τους αποτελέσματος της ψηφοφορίας των τροπολογιών.

Ποια είναι η κατάσταση σχετικά με τα χημικά και τι φιλοδοξεί το REACH;

Σήμερα υπάρχουν περισσότερα από 100.000 χημικά προϊόντα στην ευρωπαϊκή αγορά και τα περισσότερα από αυτά δεν έχουν υποβληθεί ποτέ σε κάποια ειδική αξιολόγηση όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συνέπειές τους. Ολοένα και περισσότερες επιστημονικές μελέτες φανερώνουν όμως ότι ασθένειες, όπως το άσθμα, οι τερατογονίες, ορισμένοι τύποι καρκίνου και οι ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία, είναι συχνά το αποτέλεσμα

επιβλαβών χημικών προϊόντων στο καθημερινό μας περιβάλλον.

Για το λόγο αυτό, το REACH αποσκοπεί, σε διάστημα λίγο μεγαλύτερο από μια δεκαετία, στο να καταρτίσει ένα συγκεντρωτικό κατάλογο των προϊόντων αυτών και των ιδιοτήτων τους και να ενθαρρύνει, όπου είναι δυνατό, τη χρήση λιγότερο επιβλαβών υποκατάστατων. Κάθε παρασκευαστής ή εισαγωγέας όχι μόνο θα είναι υποχρεωμένος να αξιολογεί και να καταχωρεί τα προϊόντα που πουλά και εμπορεύεται, αλλά θα πρέπει να προειδοποιεί και τους καταναλωτές σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους.

Το REACH προβλέπει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων, προκειμένου να περικοπεί ο αριθμός των απαιτούμενων μελετών, όπως επίσης και ο αριθμός των δοκιμών στα ζώα.

Καταχώριση χημικών ουσιών

Μετά από διαπραγματεύσεις οι τρεις μεγαλύτερες πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατέληξαν σε έναν συμβιβασμό σχετικά με την καταχώριση των χημικών ουσιών, μια από τις σημαντικότερες πτυχές του REACH. Συγκεκριμένα, ο συμβιβασμός αυτός προβλέπει την θέσπιση ενός ομογενούς συστήματος προκαταχώρισης για όλες τις υπάρχουσες ουσίες που θα συνιστάται σε μια σύντομη γενική περιγραφή των χρήσεών τους. Η γενική προθεσμία για την εν λόγω προκαταχώριση ορίζεται στους 18 μήνες από τη στιγμή που θα τεθεί σε ισχύ η σχετική διάταξη. Έξι περαιτέρω μήνες προβλέπονται, ωστόσο, για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μεταγενέστερους χρήστες, αν αυτό κριθεί αναγκαίο. Να σημειωθεί ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων, του οποίου τις αρμοδιότητες ενίσχυσαν οι ευρωβουλευτές, θα τηρεί τις εν λόγω καταχωρημένες ουσίες σε ένα μητρώο.

Οι προθεσμίες για την σταδιακή καταγραφή ουσιών παραμένουν αμετάβλητες. Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας έχει ως στόχο την ολοκλήρωση, μετά από τρία χρόνια, της καταγραφής των ουσιών που παράγονται σε ποσότητες μεγαλύτερες των χιλίων τόνων και των ουσιών που χαρακτηρίζονται ως οι πιο επιβλαβείς (καρκινογόνες και μεταλλαξιγόνες ουσίες καθώς και τοξίνες που επηρεάζουν την αναπαραγωγή, είναι ανθεκτικές και βιοσυσσωρευτικές). Όπου είναι δυνατό, και όπου είναι απαραίτητο, οι ουσίες αυτές θα πρέπει να αντικατασταθούν από άλλες κατά την παρασκευή ειδών που βρίσκονται γύρω μας.

Σύμφωνα με τον συμβιβασμό, στις ουσίες προς καταγραφή θα πρέπει επίσης να προστεθούν και οι ουσίες που θεωρούνται πολύ τοξικές για τους υδρόβιους οργανισμούς, έχουν μακροπρόθεσμες αρνητικές συνέπειες στο υδάτινο περιβάλλον και μετά από τρία χρόνια φτάνουν ή υπερβαίνουν τους 100 τόνους κατά έτος ανά παραγωγή ή εισαγωγή ή μετά από 6 χρόνια ένα τόνο κατά έτος.

Η πιο αμφιλεγόμενη πτυχή της καταχώρισης αφορά τις ποσότητες και το κόστος των πληροφοριών που θα πρέπει να παρέχονται με στόχο την καταχώριση των ουσιών. Ο συμβιβασμός καθιστά αυτές τις απαιτήσεις λιγότερο αυστηρές.

Για ποσότητες μεταξύ ενός και δέκα τόνων προστίθενται δυο μελέτες (οξείας τοξικότητας και βιο-αποικοδομησιμότητας). Ωστόσο, η πλήρης διαδικασία καταχώρισης θα ακολουθηθεί όχι για όλες τις ουσίες αλλά μόνο για εκείνες που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, είναι παραδείγματος χάριν βιοσυσσωρευτικές ή πολύ ανθεκτικές.

Για ποσότητες μεταξύ δέκα και εκατό τόνων η μελέτη για την αναπαραγωγική τοξικότητα αφαιρείται, ενώ η μελέτη για τοξικότητα στην ανάπτυξη θα πραγματοποιείται μόνο για ουσίες που παρασκευάζονται ή εισάγονται σε ποσότητες 100 τόνων και άνω.

Στον συμβιβασμό διατηρείται η αρχή της "μίας ουσίας, μίας καταχώρισης", που προβλέπει την κοινοχρησία των

πληροφοριών από τις επιχειρήσεις, προκειμένου να περικοπεί ο αριθμός των απαιτούμενων μελετών, όπως επίσης και ο αριθμός των δοκιμών στα ζώα. Εισάγονται, ωστόσο, εξαιρέσεις της εν λόγω αρχής στις περιπτώσεις που "το κόστος κοινοχρησίας των πληροφοριών θα ήταν δυσανάλογο, τα δεδομένα δεν αφορούν μια ουσία ή οι πληροφορίες αποτελούν εμπορικό μυστικό και ο καταχωρίζων κρίνει δικαιολογημένα ότι μπορεί να υποστεί εμπορική ζημία ως αποτέλεσμα".

Αδειοδότηση χημικών ουσιών

Όσον αφορά την αδειοδότηση χημικών ουσιών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την συμβιβαστική λύση που προτάθηκε από τέσσερις πολιτικές ομάδες .

Ο συμβιβασμός αυτός προβλέπει ότι "οι ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία" θα πρέπει να αντικατασταθούν από ασφαλέστερες εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες, εφόσον υπάρχουν. Αν δεν υπάρχουν αυτές οι εναλλακτικές ουσίες, και σε περίπτωση που τα οφέλη για την κοινωνία αντισταθμίζουν τους κινδύνους που ενέχει η χρήση ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η χρήση τους ελέγχεται επαρκώς και ότι προωθούνται εναλλακτικές ουσίες.

Επιπλέον, για τις ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία θα πρέπει να χορηγείται άδεια στις εξής περιπτώσεις:

- όταν δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες και δεν έχουν ληφθεί μέτρα για την ελαχιστοποίηση της έκθεσης στις ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία,
- όταν αποδεικνύεται ότι τα κοινωνικά και οικονομικά πλεονεκτήματα υπερτερούν των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον που απορρέουν από τη χρήση της ουσίας,
- όταν ο κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον από τη χρήση της ουσίας απορρέει από συγκεκριμένες εγγενείς ιδιότητες, ελέγχεται επαρκώς και τεκμηριώνεται στο δελτίο χημικής ασφάλειας του καταχωρίζοντος.

Τα επόμενα βήματα

Το Ηνωμένο Βασίλειο, που αυτή τη στιγμή ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου, ελπίζει να υπάρξει μια πολιτική συμφωνία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας την 28η Νοεμβρίου. Η συμφωνία αυτή θα αποτελέσει πρακτικά το τέλος της πρώτης ανάγνωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία της συναπόφασης. Προκειμένου όμως να ολοκληρωθεί η νομοθετική διαδικασία, είναι απαραίτητο στην κοινή θέση που θα υιοθετήσει το Συμβούλιο να ενσωματωθούν όλες οι τροπολογίες του Κοινοβουλίου. Διαφορετικά, θα διεξαχθεί μια δεύτερη ανάγνωση που ενδεχομένως να οδηγήσει σε πρόσθετες διεργασίες για ένα περίπου έτος.

Από την ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

http://www.europarl.eu.int/news/public/story_page/008-2560-318-11-46-901-20051118STO02559-2005-14-11-2005/default_el.htm

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Ημερίδες που διεξήχθησαν

- **10 Οκτωβρίου 2005, 17.30 μ.μ.**, Τουριστικό Περίπτερο του Άλσους Αγ. Γεωργίου, Τρίπολη.
«Προαγωγή της Υγείας και της Ασφάλειας στους Εργασιακούς Χώρους»
 Διοργάνωση: ΕΛΙΝΥΑΕ σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Ν. Αρκαδίας, ΑΔΕΔΥ Ν. Αρκαδίας, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ν. Αρκαδίας, Φορείς εργοδοτών Ν. Αρκαδίας, Επιμελητήριο Ν. Αρκαδίας.
- **26 Οκτωβρίου 2005, 17.45 μ.μ.**, Συνεδριακή αίθουσα «Γεώργιος Καραγιάννης» του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου, Ρόδος.
«Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων στις Δημόσιες Υπηρεσίες»
 Διοργάνωση: ΕΛΙΝΥΑΕ, Σύλλογος Υπαλλήλων Επιμελητηρίων Νήσων Αιγαίου & Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας.
- **11 Νοεμβρίου 2005, 11.00 π.μ.**, Ξενοδοχείο LUCY (Βουντούρη 10) Χαλκίδα.
«Εκτίμηση και Πρόληψη Επαγγελματικών Κινδύνων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών λυμάτων (βιολογικών καθαρισμών)»

Ημερίδες που θα διεξαχθούν

- **30 Νοεμβρίου 2005, 16.00 μ.μ.**, Ξενοδοχείο CAPSIS (Μοναστηρίου 18, 546, 29 Θεσσαλονίκη, τηλ.2310 510555)
«Εκτίμηση και πρόληψη επαγγελματικών κινδύνων στην κλωστοϋφαντουργία»
 Πληροφορίες: τηλ. 2310 501020 (κα Δέσποινα Παυριανίδου)
- **7 Δεκεμβρίου 2005, 17.00 μ.μ.**, Ξενοδοχείο Du Lac, Ιωάννινα
«Παρουσίαση αποτελεσμάτων μελέτης για την εκτίμηση και πρόληψη επαγγελματικού κινδύνου στα τεχνικά έργα – έργα οδοποιίας»
 Πληροφορίες: τηλ. 26510 83290 (κ. Τάνια Ζορμπά) Η είσοδος θα είναι ελεύθερη.

Το Ινστιτούτο συμμετείχε σε ημερίδα που διοργανώθηκε από την ΔΕΥΑ Λάρισας, στις 18 Νοεμβρίου 2005 με τίτλο **«Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου στις εγκαταστάσεις υγρών λυμάτων (βιολογικούς καθαρισμούς)»**. Ο κ. Σπύρος Δρίβας Ειδικός Ιατρός Εργασίας, Υπεύθυνος του Κέντρου Υγείας και Υγιεινής του ΕΛΙΝΥΑΕ και συντονιστής της μελέτης για τους βιολογικούς καθαρισμούς και η κ. Παναγιώτα Πανούση Μηχανολόγος Μηχανικός από το Παράρτημα του ΕΛΙΝΥΑΕ στην Τρίπολη, συμμετείχαν με εισηγήσεις τους.

Ο Εμπορικός Σύλλογος Πειραιά απέστειλε αίτημα προς το ΕΛΙΝΥΑΕ ώστε στις στήλες του τριμηνιαίου περιοδικού του **«Πειραιϊκό Εμπόριο»** να δημοσιεύονται άρθρα σε μόνιμη βάση, για να καλυφθούν οι ανάγκες πληροφόρησης σε θέματα ΥΑΕ των μελών του εμπορικού συλλόγου. Οι συνεργασίες αυτές προωθούν το έργο του ΕΛΙΝΥΑΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 24-28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2005

Στα πλαίσια της ευρωπαϊκής εβδομάδας 2006 που ήταν αφιερωμένη στο θόρυβο, πραγματοποιήθηκε ημερίδα στην Πάτρα στις 25 Οκτώβρη 2005, στο ξενοδοχείο «Πάτρα Παλλάς».

Στην ημερίδα παρέστησαν και απηύθυναν χαιρετισμούς ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας **κ. Γεράσιμος Γιακουμάτος**, ο Ειδικός Γραμματέας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας **κ. Χρήστος Κουρούσης**, ο υπεύθυνος του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στον εργασιακό χώρο της ΓΣΕΕ και αντιπρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ **κ. Α. Κολλάς**, ο αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών **κ. Π. Γκούμας**, και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικωφωτικής και Λογοθεραπευτικής Οργάνωσης Ελλάδος, **κ. Μίμης Σκαναβής**. Επίσης συμμετείχαν εκπρόσωποι κοινωνικών εταίρων, εργαζόμενοι, τοπικοί παράγοντες, τεχνικοί και υγειονομικοί επιθεωρητές, τεχνικοί ασφάλειας, γιατροί εργασίας, μέλη επιτροπών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων, ειδικοί επιστήμονες και άλλοι. Όλοι επεσήμαναν την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για την προστασία των εργαζομένων από τον θόρυβο.

Η νέα νομοθεσία για την προστασία από τον θόρυβο παρουσιάστηκε από τον Διευθυντή Πληροφορικής του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας **κ. Τρύφωνα Γκινάλα**. Για τις επιπτώσεις του θορύβου στην υγεία, μίλησε ο Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ **κ. Βασίλης Μακρόπουλος** ο οποίος τόνισε χαρακτηριστικά ότι ο θόρυβος δημιουργεί ποικίλα παθολογικά και ψυχολογικά προβλήματα. Επίσης στοιχεία για την έκθεση εργαζομένων στο θόρυβο παρουσίασε ο διευθυντής του ΚΕΠΕΚ Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου και Ιονίων Νησιών, **κ. Νίκος Σαραφόπουλος** και ο **κ. Γ. Τσαγκάρης** του ΚΕΠΕΚ Πειραιά και Νοτίου Αιγαίου ο οποίος τόνισε ότι ουσιαστικός και διαχρονικός στόχος είναι να απολαύσει κάθε εργαζόμενος υγής και αρτιμελούς την σύνταξή του. Διατυπώθηκαν συμπεράσματα που αναφέρουν ότι η υπερβολική και παρατεταμένη έκθεση σε υψηλά επίπεδα θορύβου, τυπικά άνω των 85dB στους εργασιακούς χώρους, είναι δυνατό να προκαλέσει διαταραχές της ακοής. **Πιο συγκεκριμένα, το 41% των εργαζομένων που εκτίθενται σε θόρυβο στάθμης 90dB θα έχει υποστεί βλάβη της ακοής του που εμποδίζει τη συνομιλία μέχρι την ηλικία των 53 ετών. Το αντίστοιχο ποσοστό είναι 30% για τους εργαζόμενους που εκτίθενται σε θόρυβο 85dB και 21% για εργαζόμενους που εκτίθενται σε θόρυβο 80dB.** Για τους παραπάνω λόγους, **η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας θεωρεί την απώλεια της ακοής που προκαλείται από το θόρυβο μη αναστρέψιμη εργασιακή νόσο. Για την πρόληψη και αντιμετώπιση του θορύβου, η νέα νομοθεσία (Οδηγία 2003/10/ΕΚ) καθορίζει νέο μειωμένο όριο ισοδύναμης ημερήσιας έκθεσης στο θόρυβο τα 87dB συνυπολογίζοντας τη μείωση που παρέχεται από τα ατομικά μέτρα προστασίας της ακοής που φέρει ο εργαζόμενος.** Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- α) επικίνδυνοι κλάδοι για τον θόρυβο είναι η γεωργία, η αλιεία, η δασοκομία, τα τηλεφωνικά κέντρα, οι κατασκευές, η εκπαίδευση, η ψυχαγωγία, η βιομηχανία τροφίμων και η μεταλλουργία.*
- β) Οι άνδρες διατρέχουν τριπλάσιο κίνδυνο σε σχέση με τις γυναίκες να αντιμετωπίσουν πρόβλημα ακοής που συνδέεται με την εργασία τους. Οι άνδρες στη βαριά βιομηχανία κρατούν τα «σκήπτρα», ενώ οι γυναίκες στην παραγωγή τροφίμων και ποτών, στην κλωστοϋφαντουργία, στα μπαρ και στα κέντρα διασκέδασης.*
- γ) Το πρόβλημα του ακουστικού κλονισμού γίνεται ολοένα και πιο έντονο στους εργαζόμενους στα τηλεφωνικά κέντρα, όπου το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων είναι γυναίκες.*

Στην ημερίδα διανεμήθηκε η καινούργια έκδοση για τον θόρυβο με τίτλο: **«Ο Θόρυβος στην εργασία: φύση, κίνδυνοι και προστασία» των Έβελον Βαφείδου, Τρύφωνα Γκινάλα, Σπύρου Δρίβα.**

Κοινή προσπάθεια του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας – Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας και του ΕΛΙΝΥΑΕ.

Στα πλαίσια της Αγγλικής Προεδρίας διοργανώθηκε το Συνέδριο: «**Το μέλλον της επαγγελματικής ΥΑΕ στην Ευρώπη**» στις **18 Οκτωβρίου 2005, στο Λίβερπουλ της Αγγλίας.**

Βασικός στόχος του συνεδρίου ήταν να διερευνήσει **πιθανά θέματα** που μπορεί να συμπεριληφθούν στη **νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΥΑΕ για τα έτη 2007-2012.**

Το συνέδριο κινήθηκε σε 3 άξονες:

- Πώς να επιτύχουμε περισσότερα στην ΥΑΕ;
- Ποιες είναι οι κινητήριες δυνάμεις προκειμένου να σχηματιστούν καλύτερες συνεργασίες;
- Υπάρχουν οφέλη από τον ορισμό συγκεκριμένων στόχων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας;

Γύρω από τα θέματα αυτά υπήρξαν κεντρικές ομιλίες και ειδικά παράλληλα workshops. Rapporteur για το δεύτερο workshop είχε κληθεί να είναι η Θεώνη Κουκουλάκη, Υπεύθυνη Κέντρου Επαγγελματικής Ασφάλειας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε, με συντονιστή τον Hans Horst Konkolewsky, διευθυντή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την ΥΑΕ. Οι κεντρικές εισηγήσεις περιελάμβαναν καλές πρακτικές με θέμα τη διαχείριση του στρες σε κεντρικό νοσοκομείο της Αγγλίας, την εμπειρία μεγάλης πολυεθνικής στο χώρο της ενέργειας για επιτυχημένες συνεργασίες μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών και τέλος τον καθορισμό και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων μείωσης των εργατικών ατυχημάτων και προβλημάτων υγείας από μεγάλη πολυεθνική φαρμακοβιομηχανία.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. υλοποίησε στην Αθήνα κατά το μήνα Οκτώβριο τρία (3) σεμινάρια επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας εργοδοτών επιχειρήσεων Γ' κατηγορίας.

Η διάρκεια του κάθε σεμιναρίου ήταν δέκα (10) ώρες, ενώ αναπτύχθηκαν θέματα που αφορούν την Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους. Προγραμματίζονται σεμινάρια διάρκειας πέντε (5), δέκα (10) και τριανταπέντε (35) ωρών για εργοδότες επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας, καθώς επίσης και σεμινάρια διάρκειας εκατό (100) ωρών που απευθύνονται σε Τεχνικούς Ασφάλειας επιπέδου Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευθούν και να αποστέλλουν τις αιτήσεις τους στη γραμματεία του Κ.Ε.Κ τηλ: 210 8200136, 210 8200139, 210 8200111, 210 8200110, φαξ: 210 8200103.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σεμινάριο εκπαίδευσης Τεχνικών Ασφαλείας

Ξεκίνησε με επιτυχία ο νέος κύκλος των προγραμματισμένων σεμιναρίων κατάρτισης που διοργανώνει το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.- Παράρτημα Θεσσαλονίκης.

Το πρώτο σεμινάριο διάρκειας 100 ωρών με θέμα: “**Υγιεινή & Ασφάλεια – Πρόληψη Ατυχημάτων**”, ξεκίνησε **στις 10/10/2005 και ολοκληρώθηκε στις 18/11/2005.** Απευθυνόταν σε απόφοιτους Μηχανικούς ΑΕΙ-ΤΕΙ, οι οποίοι έλαβαν βεβαίωση που αποτελεί αποδεικτικό για τη μείωση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας για ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας από νέους μηχανικούς (Ν. 3144/2003). Στο πρόγραμμα συμμετείχαν 22 καταρτιζόμενοι και περιελάμβανε 75 ώρες θεωρητικής κατάρτισης και 25 ώρες πρακτικής άσκησης, με τη μορφή ημερησίων επισκέψεων – ξεναγήσεων σε επιλεγμένες βιομηχανίες της Θεσσαλονίκης. Η εκπαίδευση έλαβε χώρα στις αίθουσες του ΕΛΙΝΥΑΕ Θεσσαλονίκης, 26^{ης} Οκτωβρίου 90 Porto Center.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Από 14 – 25 Νοεμβρίου και από 5 έως 16 Δεκεμβρίου υλοποιείται σεμινάριο διάρκειας 100 ωρών με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια – Πρόληψη ατυχημάτων». Το σεμινάριο υλοποιείται από Δευτέρα έως Παρασκευή και ώρες 16.00 – 21.00 και το παρακολουθούν 23 άτομα απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ οι οποίοι είτε ασκούν είτε πρόκειται να ασκήσουν τα καθήκοντα Τεχνικού Ασφάλειας σε επιχειρήσεις της Περιφέρειας Ηπείρου. Η θεωρητική κατάρτιση είναι 80 ώρες και η πρακτική άσκηση 20 ώρες.

Στις 28 και 30 Νοεμβρίου θα υλοποιηθεί σεμινάριο διάρκειας 10 ωρών το οποίο θα παρακολουθήσουν 25 εργοδότες επιχειρήσεων Γ΄ Κατηγορίας.

Στις 8 και 22 Νοεμβρίου υλοποιήθηκαν δύο ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια τα οποία παρακολούθησαν εργαζόμενοι της εταιρίας ΚΝΑUFF ΓΥΨΟΠΟΙΑ ΑΕΒΕ. Τα σεμινάρια υλοποιήθηκαν μετά από σχετικό αίτημα της εταιρίας.

Επίσης συνεχίζονται οι μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων σε επιχειρήσεις μετά από σχετικά αιτήματα.

Στις 7 Δεκεμβρίου και ώρα 17.00 θα υλοποιηθεί στα Ιωάννινα ημερίδα με θέμα «Παρουσίαση αποτελεσμάτων μελέτης για την εκτίμηση και πρόληψη επαγγελματικού κινδύνου σε τεχνικά έργα – έργα οδοποιίας» στο ξενοδοχείο Du Lac.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Στο ΚΕΚ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. του Παραρτήματος Τρίπολης υλοποιήθηκε Σεμινάριο Α΄ κατηγορίας για Μηχανικούς και Τεχνικούς Ασφάλειας επιπέδου ΑΕΙ και ΤΕΙ το χρονικό διάστημα από 12-10-2005 έως 24-11-2005.

Επίσης στις 10-10-2005 πραγματοποιήθηκε Ημερίδα στην Τρίπολη με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας – Πρόληψη ατυχημάτων», στην αίθουσα του Τουριστικού Περιπτέρου του Άλσους Αγίου Γεωργίου Τρίπολης.

Στις 05-10-2005 πραγματοποιήθηκε ενημερωτική Ημερίδα στην Πάτρα σε θέματα ΥΑΕ για τους εργαζομένους της ΔΕΥΑ Πάτρας.

Στις 12-10-2005 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο Πρώτων Βοηθειών διάρκειας δύο ωρών στο Σωματείο Εγκαταστατών Ηλεκτρολόγων του Ν. Λακωνίας.

Τέλος το Παράρτημα Τρίπολης συνεχίζει να δέχεται αιτήσεις για την υλοποίηση Σεμιναρίων Τεχνικών Ασφαλείας επιπέδου ΑΕΙ και ΤΕΙ και εργοδοτών Β΄ και Γ΄ κατηγορίας.

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. αφιερώνει το παρόν τεύχος στον αγαπημένο συνάδελφο και φίλο Κώστα Κοντογιώργο, ο οποίος στις 12/11/2005 έφυγε απρόσμενα και πολύ νωρίς από κοντά μας. Εκφράζουμε τη βαθιά μας θλίψη και συμπαράσταση στη μητέρα του.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΝΕΑ

Π.Δ. 176/2005 (ΦΕΚ 227/Α/14 Σεπτεμβρίου 2005)

Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί) , σε συμμόρφωση με την οδηγία 2002/44/ΕΚ.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ, ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

Νέα Διεύθυνση του Υπουργείου με αρμοδιότητες που καθορίζονται αναλυτικά από την Υ.Α.845/Β/9-6-2004.

Αποτελείται από 4 τμήματα:

1. Τμήμα Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης
2. Τμήμα Επιμόρφωσης, Ενημέρωσης, Εκδόσεων και Τεχνικής Υποστήριξης
3. Τμήμα Ατυχημάτων μεγάλης έκτασης
4. Τμήμα τεκμηρίωσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης θεσμικών για την υγεία και ασφάλεια μέτρων

Η Δ/ση Διαχείρισης της Πληροφορίας, Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Συνθηκών Εργασίας για θέματα ασφάλειας και υγείας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.

Στοιχεία επικοινωνίας:

Πειραιώς 40, Αθήνα – Τ.Κ. 101 82

τηλ. 210 3214105: κ. Ι. Κουμερτάς και κ. Ε. Κοστούκης, 210 3213673: κ. Γ. Χαλβατζής

fax: 210 3214294, e-mail: epimorfosi.osh@yeka.gr

Επαγγελματίες μουσικοί: από την σονάτα στο νοσοκομείο

Αποσπάσματα από το άρθρο του ιατρού Αναστάσιου Μακρή που βρίσκεται στο site του Music Heaven-Πραγματική Μουσική. Ημερομηνία Δημοσίευσης 30.09.2003 (<http://www.musicheaven.gr>)

Σκεφτήκατε ποτέ τις ομοιότητες που έχει ένας επαγγελματίας μουσικός με έναν αθλητή υψηλών επιδόσεων; Κι όμως η αδιάκοπη εξάσκηση στην εκτέλεση και τον συντονισμό απαιτητικών λεπτών κινήσεων δεν διαφέρει ιδιαίτερα από την προπόνηση ενός αθλητή . Ανάλογα όμως καταπονούνται συγκεκριμένοι μύες, τένοντες, σύνδεσμοι και αρθρώσεις με αποτέλεσμα τραυματισμούς που ταλαιπωρούν το μουσικό...

Παράγοντες κινδύνου

Οι στατιστικές εκτιμούν ότι πάνω από 50% των επαγγελματιών μουσικών έχουν υποστεί κάποιο οξύ πρόβλημα υγείας που σχετίζεται με τη δουλειά τους. Συχνότερα ταλαιπωρούνται οι πιανίστες και αυτοί που παίζουν

έγχορδα...

Τα περισσότερα προβλήματα οφείλονται στην υπερβολική καταπόνηση συγκεκριμένων μυϊκών ομάδων και τενόντων του χεριού...

Άλλοι παράγοντες κινδύνου αφορούν την υπερβολική εξάσκηση χωρίς επαρκή διαλείμματα, η επιλογή ακατάλληλων μουσικών οργάνων και εξαρτημάτων (π.χ. υπερβολικό μέγεθος, κακός σχεδιασμός, άβολη στήριξη), η κακή στάση του σώματος, το ψυχρό περιβάλλον και το ψυχολογικό στρες...

Είδη νοσημάτων

Τα νοσήματα που προσβάλλουν τους μουσικούς εξαρτώνται από το όργανο που παίζουν και κατατάσσονται σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες: τενοντίτιδες, δυστονίες, σύνδρομα παγίδευσης νεύρων, άλλες μυοσκελετικές παθήσεις.

Συνήθειες τραυματισμοί ανά μουσικό όργανο

Βιολί: (αυχεναλγία , σ. θωρακικής εξόδου, σ. καρπιαίου σωλήνα, σ. παγίδευσης ωλενίου νεύρου, δυσλειτουργία κροταφογοναθικής άρθρωσης, τενοντίτιδα ώμου –καμπτήρων και εκτεινόντων του καρπού.

Πιάνο: (σ. θωρακικής εξόδου, επικονδυλίτιδα, τενοντίτιδα καμπτήρων και εκτεινόντων του καρπού, σ. καρπιαίου σωλήνα, σ. De Quervain, γάγγλιο ραχιαίας επιφάνειας χεριού, δυστονία δακτύλων-χεριών-ποδιών.

Κιθάρα:(τενοντίτιδα τρικεφάλου, δυστονία δακτύλων, σ.θωρακικής εξόδου, σ.καρπιαίου σωλήνα, τενοντίτιδα καμπτήρων του καρπού, καταπόνηση μεσόστεων μυών χεριού.

Φλάουτο: (σ. θωρακικής εξόδου, σ. παγίδευσης ωλενίου ν., τενοντίτιδα εκτεινόντων του καρπού, αυχεναλγία, οσφυαλγία, σ. De Quervain, δυστονία δακτύλων).

Κρουστά : (επικονδυλίτιδα, τενοντίτιδα καμπτήρων και εκτεινόντων του καρπού, σ. De Quervain, σ. καρπιαίου σωλήνα, τενοντίτιδα αχίλλειου.

Πρόληψη

Από την στιγμή που οι παράγοντες κινδύνου είναι γνωστοί , τα συγκεκριμένα νοσήματα μπορούν να περιοριστούν λαμβάνοντας κάποια μέτρα:

Όχι στην υπερβολική εξάσκηση. Κάθε ώρα εξάσκησης πρέπει να ακολουθείται από 10-15 λεπτά διάλειμμα για ανάπαυση και ασκήσεις έκτασης ...

ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΝΕΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το «**Πράσινο βιβλίο για την πνευματική υγεία**» ανταποκρινόμενη στο αυξημένο ενδιαφέρον για την πνευματική υγεία του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Το ντοκουμέντο αυτό είναι κοινή προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας (ENWHP). Ο τίτλος της έκδοσης είναι: «**Improving the Mental Health of the Population. Towards a Strategy on Mental health for the European Union**».

Στην έκδοση αναφέρεται ότι η καλή πνευματική υγεία αυξάνει την ικανότητα και την παραγωγικότητα στην εργασία. Οι κακές συνθήκες στην εργασία και ο εκφοβισμός των εργαζομένων οδηγεί σε ψυχολογικά και γενικότερα σε προβλήματα της πνευματικής ισορροπίας, σε απουσιασμούς και σε μειωμένα κέρδη για κάθε επιχείρηση. Πάνω από 28% των εργαζομένων στην Ευρώπη αναφέρεται ότι πλήττονται από το stress στην εργασία και γενικότερα από ψυχικές ασθένειες.. Σημαντικά είναι τα στοιχεία που δίνονται για την πνευματική υγεία των ενήλικων. **Ο ένας στους τέσσερις ευρωπαίους ενήλικες υποφέρει από κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα** και όλα αυτά τα ψυχολογικά προβλήματα σε συνδυασμό και με το άγχος είναι υπεύθυνα για τους **58.000 θανάτους τον χρόνο από αυτοκτονία, ένας αριθμός μεγαλύτερος από τους νεκρούς σε τροχαία ατυχήματα.**

Η πρόβλεψη είναι ότι το 2020 η κατάθλιψη θα είναι η συχνότερη αιτία ασθένειας στον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προσκαλέσει Ευρωπαϊκά Ινστιτούτα, κυβερνήσεις, επαγγελματίες του χώρου της υγείας, την ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα και όλους όσους θέλουν να σχολιάσουν ή να βελτιώσουν κάποιες θέσεις του ντοκουμέντου. Τις προτάσεις και τα σχόλια μπορούν να τα στείλουν ηλεκτρονικά στην Επιτροπή μέχρι 31 Μαΐου 2006 στο παρακάτω ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: mental-health@cec.eu.int και στην παρακάτω διεύθυνση: **European Commission, Directorate-general for Health and Consumer Protection, Unit C/2 “Health Information”, L-2920 Luxemburg.**

Το πρώτο συνέδριο για το συγκεκριμένο Πράσινο βιβλίο έγινε στις 24 Οκτωβρίου 2005 στο Λουξεμβούργο. Οι επόμενες συναντήσεις θα είναι οι ακόλουθες:

- 1) *Meeting 1: “Promotion and Prevention in Mental Health” (16-17 Ιανουαρίου 2006)*
- 2) *Meeting 2: “Social inclusion and fundamental rights in mental health ” (16-17 March 2006)*
- 3) *Meeting 3: “Information data and knowledge in mental health” (18-19 May 2006)*

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: http://www.europa.eu.int/comm/health/index_en.htm.

Η Ισπανική βουλή ψηφίζει την απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους εργασίας

Και η ισπανική βουλή εγκαθιδρύει νομοθετικό πλαίσιο για την απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους εργασίας, το οποίο τίθεται σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2006. Η Ισπανία ακολουθεί τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες που απαγορεύουν το κάπνισμα στους χώρους εργασίας.

Περισσότερες πληροφορίες και σχετικά links :

- [European Network for Smoking Prevention \(http://www.ensp.org\)](http://www.ensp.org)
- [Air gets thinner for Europe’s smokers in the workplace \(http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=179\)](http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=179)
- [EU Commission will support ENWHP’s 3-year-programme on the improvement of lifestyle-related Work-place Health Promotion \(http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=228\)](http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=228)
- [New website on protecting workers from passive smoking \(http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=147\)](http://www.enwhp.org/news/news-show.php?news=147)
- [Smoking Prevention at European workplaces gets new boost from Member States, EU and informal initiatives \(http://www.enwhp.org/news/current-feature.php?news=28\)](http://www.enwhp.org/news/current-feature.php?news=28)

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα 2006

Οι νεότεροι εργαζόμενοι είναι ευάλωτοι, αφού είναι συχνά άπειροι και αγνοούν τους κινδύνους για τους ίδιους και για τους άλλους. Είναι σημαντικό να **ενσωματωθεί η ασφάλεια και η υγεία στην εκπαίδευση** ώστε να συνειδητοποιήσουν οι νέοι τους κινδύνους που διατρέχουν και να μπορέσουν να τους αντιμετωπίσουν. Είναι εξίσου σημαντικό να δοθεί πρόσθετη προσοχή από την πλευρά των εργοδοτών στην ασφάλεια των νεαρών σε

ηλικία εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών που αναλαμβάνουν εργασίες το καλοκαίρι. Η **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2006** θα επικεντρώσει την προσοχή της στους **εργαζόμενους νέους** με την προώθηση παιδείας πρόληψης σε θέματα υγείας και ασφάλειας μεταξύ των νέων, των εργαζόμενων νέων και των εργοδοτών τους καθώς και στο πλαίσιο του σχολείου, των ιδρυμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και των κέντρων για την απασχόληση.

http://osha.eu.int/priority_groups/young_people

<http://ew2006.osha.eu.int/>

2006 – Έτος για την κινητικότητα των Ευρωπαίων εργαζομένων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ονόμασε το έτος 2006 Ευρωπαϊκό έτος για την κινητικότητα των εργαζομένων.

Το έτος αποσκοπεί να βοηθήσει στην αύξηση της επίγνωσης και της κατανόησης των πλεονεκτημάτων τόσο της εργασίας στο εξωτερικό όσο και της νέας απασχόλησης. Είναι το πρώτο ευρωπαϊκό έτος το οποίο συνδυάζει θέματα κινητικότητας και εργαζομένων. Περισσότερα στην διεύθυνση: <http://www.eommex.gr/eic/information/kinitikotita.htm>

Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση της ρύπανσης από τον Υδράργυρο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε σφαιρική στρατηγική για την καταπολέμηση της ρύπανσης από τον υδράργυρο. Υψηλές δόσεις υδραργύρου και των στοιχείων του μπορεί να είναι μοιραίες, ωστόσο, ακόμη και σχετικά χαμηλές ποσότητες μπορεί να βλάψουν σοβαρά το νευρικό σύστημα. Υπάρχουν στοιχεία που αποκαλύπτουν ότι η ρύπανση από τον υδράργυρο, ειδικότερα στις περιπτώσεις που υπάρχει υπέρβαση των διεθνώς παραδεδεγμένων επιπέδων ασφαλείας, για παράδειγμα στα ψάρια, συνεχίζει να πλήττει την υγεία κάποιων ευρωπαίων πολιτών. Η στρατηγική της Επιτροπής προτείνει σειρά δράσεων για το περιορισμό των εκπομπών και της χρήσης του υδραργύρου στην ΕΕ και παγκοσμίως, μεταξύ άλλων, τη σταδιακή κατάργηση των εξαγωγών υδραργύρου της ΕΕ, μέχρι το 2011. Επίσης, αφορά την ασφαλή αποθήκευση υδραργύρου που παροπλίζεται από την βιομηχανία της ΕΕ. COM (2005) 20

ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ

IPCS Συνάντηση για την επανεξέταση διεθνών χημικών καρτών ασφαλείας, Γενεύη 17-21 Οκτωβρίου 2005

Είκοσι οκτώ ειδικοί επιστήμονες από 13 χώρες, εκπρόσωποι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας συναντήθηκαν στην Γενεύη από 17-21 Οκτωβρίου 2005 για να

συζητήσουν στα πλαίσια του Διεθνούς Προγράμματος για την Χημική Ασφάλεια (IPCS) (<http://www.who.int/ipcs/en/>) την επανεξέταση 100 Διεθνών Καρτών Χημικής Ασφάλειας (ICSCs). Η συνάντηση διοργανώθηκε από το CIS και χρηματοδοτήθηκε οικονομικά από το IPCS.

Οι κάρτες αυτές μεταφράζονται σε 15 γλώσσες και είναι διαθέσιμες σε διάφορες ηλεκτρονικές ιστοθέσεις.

Σας δίνουμε την παρακάτω διεύθυνση που είναι των CIS-ILO: <http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/cis/products/icsc/index.htm>

Η επόμενη συνάντηση θα γίνει στην Πολωνία στο Nofer Institute of Occupational Medicine (NIOM) τον Απρίλιο του 2006.

Περισσότερες πληροφορίες για τις συναντήσεις αυτές, θα βρείτε στα CIS και στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO), e-mail: cis@ilo.org, Internet: <http://www.ilo.org/cis>

Λίστα με τις επαγγελματικές ασθένειες

Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO) στις 13-20 Δεκεμβρίου 2005, στην Γενεύη, διοργανώνει μία σημαντική συνάντηση ειδικών, για την ενημέρωση της λίστας των επαγγελματικών ασθενειών.

Meeting of experts on updating the list of Occupational Diseases.

Στην παρακάτω διεύθυνση θα βρείτε όλα τα σχετικά έγγραφα που θα συζητηθούν:

<http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/health/expmt>

Μόλυνση ποταμού από βενζόλιο

Κατά 30 φορές ξεπέρασε τα επιτρεπόμενα όρια η περιεκτικότητα σε βενζόλιο στο νερό του ποταμού Σονγκούα, στα ανατολικά της Κίνας, εξαιτίας ισχυρής έκρηξης σε πετροχημικό εργοστάσιο, που σημειώθηκε στις 13 Νοεμβρίου. Αποτέλεσμα της έκρηξης στην πόλη Τζιλίν ήταν να διαρρεύσουν στο ποτάμι τεράστιες ποσότητες της τοξικής αυτής ουσίας. **Μέχρι σήμερα, οι 3,8 εκατ. κάτοικοι της γειτονικής πόλης Χαρμπίν παραμένουν, για τρίτη ημέρα χωρίς νερό καθώς το βενζόλιο (ή βενζένιο) μόλυνε τους υδάτινους πόρους ολόκληρης της περιοχής. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι η έκρηξη έστειλε στο ποτάμι ποσότητα τοξικών ίση με το φορτίο 10 τάνκερς, καθώς υπολογίζεται στους 100 τόνους.** Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη νερού, οι κινεζικές αρχές στέλνουν διαρκώς εμφιαλωμένο νερό στη Χαρμπίν, ενώ οι κάτοικοι ανοίγουν πηγάδια για να προμηθευτούν καθαρό νερό. Η κηλίδα του τοξικού διαλύματος, που δημιουργήθηκε στην επιφάνεια του ποταμού, έχει μήκος πολλών χιλιομέτρων, ενώ ταξιδεύει προς τα σύνορα με τη Ρωσία, όπου εκτιμάται ότι θα φτάσει το πολύ σε δύο εβδομάδες. (Πηγές BBC, AEΠ, NET).

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

1. European network for workplace

<http://www.enwhp.org/enwhp/introduction.php>

2. New French web-site on occupational injury and disease insurance

http://www.risquesprofessionnels.ameli.fr/fr/accueil_home/accueil_accueil_home_1.php

Νέο γαλλικό site από τον αντίστοιχο εθνικό ασφαλιστικό τους φορέα (CNAMTS). Είναι σχεδιασμένο για την πληροφόρηση των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και όλων όσων εμπλέκονται στα θέματα υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας .

Αναφέρεται στο ασφαλιστικό σύστημα των εργατικών ατυχημάτων και ασθενειών, στην αποκατάστασή των θυμάτων από τα ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες Δίνει τις τελευταίες στατιστικές επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών.

3. EUROSHNET (EUROpean Occupational Safety and Health NETwork)

Μια αγγλική πλατφόρμα επικοινωνίας που δημιουργήθηκε για τους ειδικούς σε θέματα ΥΑΕ (ιδιαίτερα για θέματα προτυποποίησης, διαπίστευσης και άλλων σχετικών θεμάτων)

<http://www.euroshnet.org>

4. Ηλεκτρονικές διευθύνσεις για την ΓΡΙΠΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

http://europa.eu.int/comm/dgs/health_consumer/dyna/influenza/index.cfm

<http://www.ecdc.eu.int/influenza/index.php>

http://europa.eu.int/comm/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/index_en.htm

http://www.who.int/mediacentre/factsheets/avian_influenza/en/

<http://www.efsa.eu.int/>

http://www.fao.org/ag/againfo/subjects/en/health/diseases-cards/special_avian.html

http://europa.eu.int/comm/health/ph_threats/com/networks/network_eiss_en.htm

http://www.oie.int/eng/AVIAN_INFLUENZA/home.htm

<http://www.eurosurveillance.org/eq/2005/02-05/eq-02-2005.pdf>

http://www.ecdc.eu.int/avian_influenza/H5N1_European_Risk_Assessment_ECDC_051019.pdf

<http://www.hse.gov.uk/biosafety/diseases/avianflu.htm>

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

➤ Η διεθνής οργάνωση International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF) δημοσίευσε μια ενδιαφέρουσα συνοπτική έκδοση για την γρίπη των πτηνών με τίτλο: «**Avian Influenza H5N1: an occupational health, safety and rights issue for food and agriculture workers**».

Μπορείτε να το κατεβάσετε σε PDF αρχείο στην διεύθυνση: <http://www.iufdocuments.org/www/documents/AvianInfluenzavbriefing-e.pdf>

➤ Μια σειρά εκδόσεων, για την ασφάλεια στις σκάλες, εξέδωσε το Βρετανικό Ινστιτούτο για την Υγεία και την Ασφάλεια (HSE), στα πλαίσια της εβδομάδας που διοργανώνεται μέσα στον Νοέμβριο από το Ινστιτούτο, για την ασφάλεια στις σκάλες. Οι εκδόσεις έχουν τους ακόλουθους τίτλους και μπορείτε να κατεβάσετε ηλεκτρονικά τα κείμενα από τις ακόλουθες διευθύνσεις:

- [Safe use of ladders and stepladders: An employers' guide;](http://www.hse.gov.uk/pubns/indg402.pdf)
<http://www.hse.gov.uk/pubns/indg402.pdf>
- [A toolbox talk on leaning ladder and stepladder safety;](http://www.hse.gov.uk/pubns/indg403.pdf)
<http://www.hse.gov.uk/pubns/indg403.pdf>
- [Top tips for ladder and stepladder safety.](http://www.hse.gov.uk/pubns/indg405.pdf)
<http://www.hse.gov.uk/pubns/indg405.pdf>

➤ Οι νέοι φυσιοθεραπευτές είναι οι περισσότερο επιρρεπείς στις μυοσκελετικές παθήσεις σύμφωνα με μία μελέτη που δημοσίευσε η Βρετανική Ένωση Φυσιοθεραπευτών (The Chartered Society of Physiotherapy) (CSP).

Ο τίτλος της μελέτης είναι :

CSP briefing paper. *Work-related musculoskeletal disorders affecting members of the Chartered Society of Physiotherapy.* ISBN: 1904400140, email enquiries@esp.org.uk

Περισσότερα στοιχεία για την μελέτη αυτή και την Βρετανική Ένωση των Φυσιοθεραπευτών θα βρείτε στις παρακάτω διευθύνσεις :

<http://www.csp.org.uk>

[New! Health & Safety Briefing No 11: Work-related musculoskeletal disorders - Headline results of the CSP's research study](http://www.csp.org.uk/uploads/documents/2005MSDhealthsafetybriefingversion1(short)1.doc)

[http://www.csp.org.uk/uploads/documents/2005MSDhealthsafetybriefingversion1\(short\)1.doc](http://www.csp.org.uk/uploads/documents/2005MSDhealthsafetybriefingversion1(short)1.doc)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- **26-27 Νοεμβρίου 2005, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών Χειμερινό σχολείο για την περιβαλλοντική ποιότητα του εσωτερικού χώρου**

Διοργάνωση: Διεθνή Ομάδα Εργασίας UIA «Αρχιτεκτονική και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – ARES και την επιστημονική Εταιρεία για το κτίριο και το περιβάλλον (Ελληνικό τμήμα της REHVA). Το σχολείο απευθύνεται σε όσους ασχολούνται με την ενεργειακή, περιβαλλοντική και αρχιτεκτονική ποιότητα των κτιρίων και θέλουν να ενημερωθούν για τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο αυτό.

Πληροφορίες – Εγγραφές : τηλ. 210-9730697, fax: 210-9767208

Internet: <http://delphischool2005.conferences.gr>

- Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2005, Συνεδριακό Κέντρο της ΕΕΔΕ, 18.00 μ.μ.**
Εσπερίδα με θέμα «Ελέγξτε το Θόρυβο»
Διοργάνωση: Ινστιτούτο Διοίκησης Παραγωγής Προϊόντων & Υπηρεσιών (ΙΔΙΠ-ΠΟΥ) της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Επιχειρήσεων
Πληροφορίες: κ. Νίκη Μερκούρη, τηλ. 210 2112000, fax: 210 2112037-21 e-mail: idyip-py@eede.gr
- Επιστήμης Κοινωνία. Ειδικές μορφωτικές εκδηλώσεις στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ), 1/11/2005-20/12/2005, Αμφιθέατρο «Λεωνίδα Ζερβάς, ΕΙΕ, Λεωφ. Βασ. Κωνσταντίνου 48**
Α΄ Κύκλος Ομιλιών: Κοινωνία και υγεία V
 Η θεματολογία καλύπτει α) καρκίνο του μαστού, β) αιματολογικές παθήσεις γ) αναπνευστικά νοσήματα. Επίσης το πρόγραμμα έχει διευρυνθεί με τέσσερις θεματικές ενότητες που αναφέρονται στις παθήσεις των οστών και των παθήσεων.
 Οι ομιλίες οργανώνονται σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Χειρουργικής Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας και το Κολέγιο Ελλήνων Ορθοπαιδικών Χειρουργών στο πλαίσιο της «Δεκαετίας Παθήσεων Οστών και Αρθρώσεων».
 Τέλος ο κύκλος θα ολοκληρωθεί με μία πολύ ενδιαφέρουσα ενότητα: η θεραπευτική προσέγγιση μέσω της σχέσης «Νους-σώμα» που αντανακλά τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις μέσω της τέχνης και της δημιουργικής έκφρασης.
Πληροφορίες: κα Ελένη Γραμματικοπούλου, τηλ. 210 7273501, fax: 210 7246618, e-mail: gramma@eie.gr Internet: <http://www.eie.gr>

Η Ελλάδα του μόχθου σε έκθεση και έκδοση

Μια έκθεση και μια έκδοση δίνουν τη σκυτάλη σ' ένα νέο πολιτιστικό κέντρο που πρόκειται να λειτουργήσει στο κέντρο της Αθήνας. Το περασμένο καλοκαίρι το Ριζάρειο Ίδρυμα εξέδωσε ένα λεύκωμα στις σελίδες του οποίου αποτυπώνεται «**Η Ελλάδα του μόχθου, 1900-1960**».

Οι φωτογραφίες της συλλογής του Νίκου Πολίτη δίνουν το μέτρο του ανθρώπινου μόχθου σε μια Ελλάδα που αλλάζει.

Οι εκφράσεις, οι χειρονομίες, η συλλογικότητα, τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι που με τη δουλειά τους βοήθησαν στην ανάπτυξη και στον οικονομικό εκσυγχρονισμό της Ελλάδας του 20ού

αιώνα. Είναι η απεικόνιση μιας εποχής αθώας, σκληρής και γι' αυτό πραγματικής, ριζωμένης στην ανάγκη αλλά εμποτισμένης με την ελπίδα.

Το λεύκωμα το επιμελήθηκαν η Κατερίνα Σχινά και η Βάσω Αβραμοπούλου.

Έκθεση στο Τελλόγλειο

Την ίδια αναδρομή επιχειρεί και η έκθεση «**Επαγγέλματα του χθες και του σήμερα**» στους χώρους του Τελλόγλειου Ίδρυματος Θεσσαλονίκης. Το οδοιπορικό αυτογνωσίας και γνωριμίας με τον κόσμο του παρελθόντος συνθέτουν οι φωτογραφίες της «**Ελλάδας του μόχθου**», τα έργα ζωγραφικής με επαγγέλματα, ενώ οι αναφορές στον ασπρόμαυρο ελληνικό κινηματογράφο και αποσπάσματα ταινιών που προβάλλονται δίνουν μια ιδιαίτερη πνοή στο ταξίδι του επισκέπτη.

Όχημα στο ταξίδι αυτό, το αυτοκίνητο της οικογένειας Τέλλογλου, μια RAMPLER του 1963, που αποτελεί κομμάτι της έκθεσης.

Μεροκαματιάρηδες, τεχνίτες και τεχνίτρες, έμποροι του «ποδαριού» και του «μαγαζιού» εργάτες της γης και της θάλασσας, υπάλληλοι, δάσκαλοι, καθηγητές με τους μαθητές τους πρωταγωνιστούν στην ενότητα της έκθεσης φωτογραφίας.

Οι «ψαράδες» του Ε. Ζαΐρη, «Εργάτης και Μηχανή» του Ι. Παπαγγελόπουλου, «Το μάζεμα της ελιάς» του Τ. Κάνθου, έργα γνωστών ζωγράφων που απεικονίζουν επαγγέλματα συγκροτούν την ενότητα ζωγραφικής - Χαρακτικής.

Ο ασπρόμαυρος κινηματογράφος διασώζει το κλίμα της εποχής με τα επαγγέλματα που χάθηκαν. Σ' αυτή την ενότητα κυριαρχούν τα σκηνικά του Τάσου Ζωγράφου και οι φωτογραφίες που παραχώρησαν οι Μ. Πλέσσας, Ε. Καραϊνδρος, Ν. Κούνδουρος και Ν. Κατσουρίδης.

Τα επαγγέλματα του παρελθόντος ζωντανεύουν αντικείμενα όπως γραφομηχανές (μία του 1895), καλούπια πιλοποιού, παλιά μηχανήματα τυπογραφείου, κινηματογραφικές κάμερες, ένα χειροκίνητο πλυντήριο, ένα τηλέφωνο-αντίκα, ο πάγκος ενός τσαγκάρη με τα εργαλεία του. Την έκθεση, που θα διαρκέσει μέχρι τον Απρίλιο, πλαισιώνει το τρίπτυχο αφιέρωμα στις ταινίες του ασπρόμαυρου ελληνικού κινηματογράφου με τίτλο «Επαγγέλματα σε άσπρο-μαύρο».

Από την εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», στη στήλη Πολιτισμός, Τετάρτη 16 Νοεμβρίου 2005

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Life behind bars (occupational health in the prison service) / Nic Paton.
Περιέχεται στο *Occupational Health*, Oct. 2005, 57(10), p.16-18
- Prevention of fall-related accidents
Special issue of *Safety Science* Aug. 2005, v. 43(7), p.359-495
- Selected presentations from the International Conference on Occupational Health Services 2005 (25-27 January 2005, Helsinki, Finland)
Scandinavian Journal of Work Environment and Health (SJWEH) Supplements – (1), 2005, 78 p.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ e-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

«Γανωτής»

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΝΙΑΙΑ ΘΡΑΚΗ

Τα περισσότερα σκεύη που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι τα παλιά χρόνια για τις καθημερινές τους ανάγκες, και ιδίως για τη μαγειρική, ήταν μπακιρένια (χάλκινα). Αυτά με τον καιρό και την πολλή χρήση οξειδώνονταν και γίνονταν επικίνδυνα. Γι' αυτό έπρεπε να γανωθούν, δηλαδή να περαστεί η επιφάνειά τους με ένα ειδικό μέταλλο, το καλάι (κασσίτερος) και να προστατευθεί έτσι από την επικίνδυνη οξείδωση, τη γανίλα. Η διαδικασία του γανώματος γινόταν από ειδικούς τεχνίτες, τους γανωτήδες.

Το επάγγελμα του γανωτή είναι από τα παλαιότερα επαγγέλματα. Πολλοί ιστορικοί το τοποθετούν στα χρόνια του Βυζαντίου. Δουλειά δύσκολη και υπεύθυνη, γιατί πολλές φορές έσωζε τους ανθρώπους και από το θάνατο που προκαλούσαν τα αγάνωτα σκεύη. Αυτοδίδακτοι οι περισσότεροι από αυτούς, μετέδιδαν τη τέχνη τους από γενιά σε γενιά. Ήταν πλανόδιοι και γύριζαν τις γειτονιές και τα χωριά μ' ένα τσουβάλι στον ώμο, κατάμαυρο από την πολλή χρήση, όπου έβαζαν τα σκεύη που ήταν για γάνωμα. Τραχιά και δυνατή η φωνή τους, θα αντηχεί ακόμη στα αυτιά όσων πρόλαβαν *«Γανωωτής! Μπακίρια γανώνωωωω! Γανωωτής»*. *Έφερναν οι νοικοκυρές τα σκεύη τους που ήθελαν γάνωμα* (τεντζερέδες, τηγάνια, κουταλοπίρουνα, ταψιά, μπρίκια κ.ά.), άπλωνε ο γανωτής τα μαυρισμένα από τη μουτζούρα χέρια του και γέμιζε το τσουβάλι. Ύστερα έπαιρνε το δρόμο της επιστροφής. Ξαναγύριζε μετά από μια-δυο μέρες, για να επιστρέψει τα γανωμένα σκεύη. Μερικοί από αυτούς είχαν μαζί τους τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία, και εξυπηρετούσαν τον κόσμο επί τόπου. Σ' αυτή την περίπτωση μετακινούνταν με κάποιο ζώο (άλογο ή γαϊδούρι) ή με κάρο, όπου μετέφεραν τα σύνεργά τους. Η πληρωμή τους γινόταν σε είδος (σιτάρι, καλαμπόκι, αυγά).

Το κείμενο και η εικόνα προέρχονται από τη συλλογή της κας Ανθούλας Ευσταθοπούλου, (Πρόεδρος ΘΡΑΚΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΣΕΡΡΩΝ)

Μπορείτε να το βρείτε στην διεύθυνση : <http://www.thrakiki.gr/epagelmata.htm>

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Λισσίων 143 & Θειρσίου 6
104 45
ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210 8 200 100
Fax: 210 8 200 222
Email: info@elinyae.gr

[http://
www.elinyae.gr](http://www.elinyae.gr)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δραστηριότητες Αθήνας

Νίκος Βαγιόκας
Θεώνη Κουκουλάκη
Σοφία Κωνσταντοπούλου

Δραστηριότητες Παραρτημάτων

Κωνσταντίνα Ζορμπά
Παναγιώτα Πανούση
Κωνσταντίνος Πούλιος
Αντώνης Ταργουτζίδης

Συλλογή και επιμέλεια υλικού

Φανή Θωμαδάκη
Κωνσταντίνα Καμάλη

Τεχνική επεξεργασία και επιμέλεια

Ελένη Ζαρέντη
Αλέξης Λεχουρίτης